

Luksemburg, 25 czerwca 2018 r.
(OR. en)

10026/18

COAFR 159
CFSP/PESC 595
DEVGEN 105
CSDP/PSDC 358
CIVCOM 127
MIGR 89
COHAFA 45
COHOM 86

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Sahel/Mali – Konkluzje Rady (25 czerwca 2018)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie Mali i Sahelu przyjęte przez Radę w dniu 25 czerwca 2018 r. na jej 3628. posiedzeniu.

Konkluzje Rady w sprawie Sahelu/Mali

1. Międzynarodowa konferencja wysokiego szczebla w sprawie Sahelu, która odbyła się w Brukseli w dniu 23 lutego 2018 r., była dowodem bezprecedensowego wsparcia społeczności międzynarodowej dla Sahelu. UE apeluje do wszystkich interesariuszy, którzy podczas konferencji złożyli stosowne deklaracje, by je doprecyzowali i szybko się z nich wywiązali. Niedawne spotkanie ministrów UE – Grupa Pięciu na rzecz Sahelu (G5), zwołane w Brukseli przez wysoką przedstawiciel, świadczy o szerokim, zorientowanym na wyniki współdziałaniu UE z G5. W tym kontekście UE ponownie deklaruje wolę strategicznego, kompleksowego działania na rzecz Sahelu na podstawie strategii UE na rzecz Sahelu i jej regionalnego planu działania.
2. UE nadal będzie wspierać działania stabilizacyjne krajów G5 jako podstawę rozwoju Sahelu. Wymaga to spójnego podejścia stabilizacyjnego w ramach instrumentów międzynarodowych i krajowych i skupienia się przy tym na odpowiedzialności lokalnej i wypracowaniu zintegrowanego podejścia opartego na polityce, które obejmie w równym stopniu bezpieczeństwo, sprawowanie rządów i rozwój. Musi ono odnosić się do przyczyn licznych wyzwań w regionie i promować jego zrównoważony i inkluzywny rozwój oraz inkluzywne i skuteczne sprawowanie rządów, które zaspokoi potrzeby i aspiracje ludności na całym terytorium. UE będzie nadal wspólnie pracować z krajami G5 i apeluje o ściślejszą koordynację działań ze wszystkimi podmiotami międzynarodowymi działającymi w regionie w celu zaradzenia tym wyzwaniom. Istotnym wkładem w tym zakresie dodatkowo mogą być unijne projekty, takie jak GAR-SI Sahel. Ważną pomocą w tych działaniach są również prace prowadzone w ramach takich inicjatyw jak Sojusz na rzecz Sahelu w celu lepszej realizacji programów rozwojowych, zwłaszcza na obszarach w najtrudniejszej sytuacji.

3. W ramach rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2391 UE potwierdza wolę współdziałania i wspierania krajów G5 w zapewnianiu gotowości połączonych sił tej grupy, w tym poprzez Instrument na rzecz Pokoju w Afryce oraz centrum koordynacyjne, które zajmuje się zarówno wojskowymi, jak i pozawojskowymi wkładami na rzecz praw człowieka i budowy zaufania na szczeblu lokalnym, i w ścisłej współpracy z ONZ, Unią Afrykańską oraz stosownymi organizacjami regionalnymi i subregionalnymi, zwłaszcza Wspólnotą Gospodarczą Państw Afryki Zachodniej (ECOWAS). UE apeluje do krajów G5 o pełne rozmieszczenie pozostałych sił wojskowych i policyjnych, tak by połączone siły G5 zyskały pełną zdolność operacyjną i można było prowadzić operacje antyterrorystyczne. Ważne jest, by poczynić postępy w ustanawianiu odpowiednich struktur, które pozwolą silnie umiejscowić połączone siły G5 w szerszych ramach politycznych i instytucjonalnych. W tym kontekście UE wyraża oczekiwanie i zdecydowane poparcie dla szybkiego wprowadzenia w życie solidnych ram na rzecz przestrzegania prawa, które pozwolą zapobiegać łamaniu i naruszaniu praw człowieka oraz łamaniu międzynarodowego prawa humanitarnego w związku z połączonymi siłami G5, ścigać takie przypadki, zwalczać i publicznie je zgłaszać.
4. Należy nieodzownie zapewnić rozliczalność i odpowiednie przekazywanie wymiarowi sprawiedliwości osób zatrzymanych podczas operacji i podejrzanych o terroryzm i inne przestępstwa. UE podkreśla, że należy wspierać krajowe sądy oraz regionalną współpracę sądową, tak by można było legalnie przekazywać podejrzanych i dowody pomiędzy jurysdykcjami. Podkreśla również, że ważne jest, by ustanowić relacje współpracy i zaufania między połączonymi siłami G5 a społecznościami mieszkającymi na obszarach, na których odbywają się operacje. W tym celu nieodzowne jest wsparcie dla lokalnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego i innych podmiotów, takich jak krajowe komisje praw człowieka, po to by budować potencjał lokalny i zaufanie między siłami bezpieczeństwa a ludnością.

UE zachęca prezydencję G5, by kierowała się dokumentem końcowym z brukselskiej konferencji wysokiego szczebla z 22 lutego w sprawie praw człowieka i zwiększania zaufania między siłami bezpieczeństwa a lokalną ludnością Sahelu, i jest gotowa wspierać taki proces.

5. UE przypomina o skutecznym wkładzie misji z zakresu wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) w Sahelu (EUCAP Sahel Mali, EUTM Mali i EUCAP Sahel Niger) – zgodnie z ich stosownymi podstawowymi mandatami w krajach przyjmujących – w tym w zakresie wsparcia połączonych sił G5, z uwzględnieniem ich komponentu policyjnego/żandarmeryjnego. W tym kontekście UE będzie współdziałać z rządami krajów G5, aby zapewnić skuteczną integrację personelu wyszkolonego w ramach misji WPBiO w krajowych siłach bezpieczeństwa. UE podkreśla, że poza wzmacnianiem zdolności krajowych poprzez działania WPBiO ważna jest regionalizacja WPBiO w Sahelu, tak by w stosownym przypadku wzmocnić cywilne i wojskowe wsparcie dla operacji transgranicznych, strukturę współpracy regionalnej – zwłaszcza G5 – oraz zdolność i odpowiedzialność krajów G5 w zakresie podejmowania wyzwań z dziedziny bezpieczeństwa w regionie. Takie podejście regionalne będzie uwzględniać również starania UE, w tym WPBiO, na rzecz stabilizacji sytuacji w Libii.
6. UE ponownie deklaruje poparcie dla Wszechstronnej Zintegrowanej Misji Stabilizacyjnej ONZ w Mali (MINUSMA), która działa w bardzo złożonych warunkach, i apeluje o dalsze pogłębianie współpracy i synergii między podmiotami i misjami działającymi na miejscu. Z uznaniem przyjmuje działania ONZ na rzecz wspierania połączonych sił G5. Z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie przez misję MINUSMA wiodącej roli w realizacji porozumienia na rzecz pokoju i pojednania w Mali. Podkreślając, że odpowiedzialność za proces pokojowy spoczywa w pierwszym rzędzie na sygnatariuszach i wszystkich innych stosownych malijskich podmiotach na miejscu, UE z zadowoleniem przyjąłaby jednak bardziej zdecydowaną i ukierunkowaną rolę misji MINUSMA w tym względzie.

7. UE jest głęboko zaniepokojona skalą kryzysu żywnościowego w kontekście coraz większej niestabilności, suszy i wysokich cen żywności. Apeluje do odpowiedzialnych rządów, by z większą intensywnością zapewniały pomoc i ochronę ratujące życie, zwłaszcza uchodźcom – w tym uchodźcom wewnętrznym – kobietom, dzieciom i osobom z niepełnosprawnościami. Równocześnie, uzupełniając działania rządów, UE będzie nadal dostarczała wsparcia milionom osób w trudnej sytuacji: dotkniętych konfliktami, powszechnym brakiem bezpieczeństwa, nawracającymi klęskami żywiołowymi i ubóstwem w regionie, i zwiększała ich odporność. Nieodzownie należy uwzględnić związek między zmianą klimatu a bezpieczeństwem w dialogu politycznym, zapobieganiu konfliktom, strategiach rozwoju oraz strategiach dotyczących ryzyka klęsk żywiołowych i w pełni zapewnić powiązania z działaniami humanitarnymi w regionie silnie dotkniętym zmianą klimatu.
8. Wspólnymi wyzwaniami, którym należy stawiać czoła zgodnie z prawem międzynarodowym, są walka z terroryzmem, handel narkotykami i bronią oraz handel ludźmi. UE przypomina o swojej pełnej solidarności z krajami i ludnością regularnie będącymi celem organizacji terrorystycznych i zdecydowanie potępia łamanie i naruszanie praw człowieka przez te grupy, zwłaszcza w stosunku do ludności cywilnej.
9. Rada potwierdza zasadniczą rolę kobiet i dziewcząt w zapewnianiu pokoju, rozwoju i dobrobytu i apeluje do partnerów z Sahelu, by zapewniali i poszerzali upodmiotowienie kobiet i dziewcząt i możliwość korzystania przez nie z praw człowieka. Oznacza to zapewnienie równych możliwości edukacyjnych i ekonomicznych kobietom i dziewczętom, lepszy dostęp do usług opieki medycznej w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz zwiększanie roli kobiet i dziewcząt jako podmiotów politycznych, w tym w procesach reagowania kryzysowego.

Inwestowanie w rozwój, upodmiotowienie i zatrudnienie młodych w Sahelu jest nieodzowne, by utrwalić postępy w rozwoju, zapobieganiu brutalnemu ekstremizmowi oraz zwalczaniu terroryzmu i radykalizacji. Działania te, ukierunkowane na zapobieganie konfliktom, są jednym z fundamentów partnerstwa UE z krajami G5.

Dlatego kluczowe dla dostatniejszej i bezpieczniejszej przyszłości regionu będzie stawianie czoła wyzwaniom demograficznym, w tym wzrostowi liczby ludności w Sahelu.

10. UE potwierdza wolę większego współdziałania z krajami G5 w sprawie migracji w regionie zgodnie z pięcioma filarami planu działania z Valletty, ramami partnerstwa, deklaracją abidżańską UA–UE oraz pracami trójstronnej grupy zadaniowej UA–UE–ONZ ds. sytuacji migracyjnej w Libii. Podkreśla, że potrzebne są intensywniejsze wspólne działania z państwami G5 w celu ratowania życia, pomocy migrantom i uchodźcom i ochrony ich, walki z przemytem ludzi i handlem ludźmi, zagwarantowania dostępu pomocy humanitarnej do ludności w trudnej sytuacji w strefach konfliktu, a jednocześnie zapewnienia realnej alternatywy dla nielegalnej migracji, zwłaszcza społecznościom położonym wzdłuż głównych szlaków tranzytu. Zasadniczą sprawą jest też pogłębienie współpracy w dziedzinie powrotów i readmisji zgodnie z prawem międzynarodowym. UE powtarza, że jest zdecydowana wspierać szeroką współpracę krajów Sahelu i Libii na rzecz tych celów oraz podjąć związane z tym wyzwania transgraniczne, w tym na południowych granicach Libii, z uwzględnieniem sytuacji w dziedzinie bezpieczeństwa w tym regionie.
11. Sytuacja w Mali oddziałuje na region Sahelu i tereny poza nim. W związku z tym potrzebne są konsekwentne postępy w realizacji porozumienia na rzecz pokoju i pojednania w Mali. UE apeluje do sygnatariuszy tego porozumienia z Algieru oraz do wszystkich interesariuszy i przedstawicieli ludności w północnym Mali, by bez dalszej zwłoki skutecznie wprowadzili w życie wszystkie pozostałe postanowienia tego porozumienia. Wzrosnąć musi merytoryczny udział kobiet, młodzieży i społeczeństwa obywatelskiego w tym procesie. W tym celu sygnatariusze muszą lepiej informować ludność Mali o porozumieniu i jego realizacji, zgodnie z zaleceniami niezależnej obserwatorki porozumienia zawartymi w jej pierwszym sprawozdaniu. UE z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2374(2017), która to rezolucja ustanawia system sankcji w Mali, i przypomina, że każda strona nieangażująca się konstruktywnie w proces pokojowy zostanie uznana za utrudniającą pokój.

12. Zbliżające się wybory w Mali będą miały długofalowe skutki dla stabilności i rozwoju kraju i regionu. UE potwierdza wolę wspierania Mali w tym procesie i z zadowoleniem przyjmuje decyzję wysokiej przedstawiciel o wysłaniu misji obserwacji wyborów na wybory prezydenckie w lipcu 2018 r. Jedynie wiarygodny i przejrzysty proces wyborczy, respektujący prawa podstawowe, da wybranemu przywództwu niezbędną legitymację do podjęcia licznych stojących przed Mali wyzwań z dziedziny bezpieczeństwa, praw człowieka, kwestii humanitarnych, sprawowania rządów oraz rozwoju. Wszystkie malijskie podmioty, a zwłaszcza stosowne organy rządowe, muszą zrobić, co w ich mocy, by wybory były wiarygodne, przejrzyste, pluralistyczne i pokojowe.
13. UE potwierdza wolę i gotowość dalszego towarzyszenia Mali w działaniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa i rozwoju północy i centrum kraju oraz odzyskania kontroli nad całością terytorium. Będzie nadal wspierać – w ścisłej koordynacji między wszystkimi podmiotami z dziedziny bezpieczeństwa i rozwoju, w tym misją MINUSMA – rozwijanie w centralnym Mali lokalnych relacji i systemów pozwalających zarządzać konfliktami i zapewniać zaufanie między ludnością cywilną a organami państwa oraz między społecznościami, z pełnym poszanowaniem praw człowieka, praworządności i dobrych rządów. W poprawie relacji między społecznościami powinno pomagać zapewnianie usług publicznych i infrastruktury, jak przewidują krajowe plany wspierane przez UE.
-